

2 (367)
2018

**Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu**

Kwartalnik

Instytut Zachodni

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

NIEMIECKIE WYBORY

- 5 Od Redakcji
- 7 *Piotr Kubiak*, Wybory do Bundestagu z 24 września 2017 roku i ich następstwa
- 39 *Bogdan Koszel*, Wielcy przegrani. Socjaldemokratyczni kandydaci na kanclerza Niemiec w latach 2009-2017
- 61 *Jürgen Wandel*, The economic policy balance sheet of the era Merkel. An Erhardian perspective
- 83 *Karol Janoś, Jacek Kubera*, Reformy strefy euro. Niemcy wobec propozycji Francji i Komisji Europejskiej
- 97 *Jadwiga Kiwerska*, Relacje amerykańsko-niemieckie w erze Merkel
- 121 *Ewa Godlewska*, Polityka imigracyjna kanclerz Angeli Merkel z perspektywy austriackiej
- 137 *Marlena Piotrowska*, Czołowe działaczki polityczne *CDU/CSU* w Niemczech – początki ich zainteresowania polityką
- 157 *Maria Wagińska-Marzec, Barenboim-Said-Akademie* – eksperymentalna uczelnia muzyczna w Berlinie
- 175 *Joanna Ciesielska-Klikowska*, Współpraca Chin z krajami Europy Środkowej i Wschodniej w ramach inicjatywy 16+1 – perspektywa niemiecka
- 193 *Katarzyna Jedynakiewicz-Mróż*, W służbie młodzieży? Życie, działalność i poglądy polityczne dr Jutty Rüdiger, przywódczyni *Bund Deutscher Mädel* (1910-2001)
- 225 *Monika Jania-Szczechowiak*, Wokół sporu o status i charakter obozu w okupowanym Konstantynowie koło Łodzi w latach 1940-1943

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- 245 *Radosław Potorski, Rafał Willa*, Analiza krytyczna mechanizmów konsultacji *on-line* Komisji Europejskiej oraz europejskiej inicjatywy obywatelskiej a propozycje na rzecz zwiększenia partycypacji publicznej w Polsce
- 256 *Agnieszka Bielawska*, Angela Merkel wobec napływu syryjskich imigrantów do RFN w latach 2015-2017

RAPORTY Z BADAŃ

- 269 *Barbara Jurkowska*, Demografia i jej wpływ na rynek mieszkaniowy oraz sytuację społeczno-gospodarczą pogranicza polsko-niemieckiego (w świetle opinii jednostek samorządu terytorialnego podregionu gorzowskiego)

OCENY I OMÓWIENIA

- 291 Philipp Marti, Sprawa Reinefartha. Kat powstania warszawskiego czy szacowny obywatel (omów. *Wojciech Wichert*)
- 295 Erhard Cziomer, Wyzwania nowej roli międzynarodowej Niemiec w dobie globalizacji oraz kryzysów gospodarczych i finansowo-politycznych po 2007 roku (omów. *Bogdan Koszel*)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- 299 *Kamil Szubart*, 21. Forum Europejskie: w stronę Europejskiego Bezpieczeństwa i Unii Obronnej
- 301 *Kamil Szubart*, XXIV Rada Ministerialna OBWE
- 306 *Magdalena Balczyk*, Aspekty historyczne i prawne odpowiedzialności Niemiec za szkody wynikające z II wojny światowej

WSPOMNIENIA

- 315 *Marek Andrzejewski*, Profesor Bogusław Drewniak (1927-2017)
- 319 *Marek Nowak*, *Andrzej Przystański*, Profesor Michał Chmara (1940-2018)

Szanowni Państwo,

czytelnicy „Przeglądu Zachodniego”,

przeobrażenia niemieckiej sceny politycznej uwidocznione w składzie *Bundestagu* XIX kadencji potwierdziły trwałość procesów diagnozowanych już wcześniej na podstawie rezultatów wyborów do parlamentów krajów federacji. Wnikliwą analizę zmian wybiegających daleko poza same tylko preferencje wyborcze przedstawia pierwszy z publikowanych artykułów. Istotnej dekompozycji ulega na naszych oczach sięgający czasów Konrada Adenauera model partyjny i parlamentarny, nieco tylko zmodyfikowany przez zjednoczenie Niemiec. Zaskoczeniem była skala ostatniego niepowodzenia socjaldemokracji, bez wątpienia jesteśmy też świadkami schyłku epoki kanclerz Angeli Merkel, postaci dynamicznie kształtującej politykę europejską w czasie wielorakich kryzysów. **Niemieckie wybory** dokonują się w wewnętrznym porządku ustrojowym, ale ich odzwierciedlenie w relacjach europejskich i światowych z mocą przesądza o pozycji państwa oraz jego reprezentantów decydujących o wektorach polityki międzynarodowej. Kolejne opracowania traktują o jej aspektach ekonomicznych, transatlantyckich czy europejskim postrzeganiu niemieckich decyzji powziętych wobec kryzysu migracyjnego.

Tytuł opatrujący niniejsze wydanie kwartalnika Instytutu Zachodniego ma jednak wieloznaczny wydźwięk. Geneza zmieniających rzeczywistość niemieckich wyborów tkwi w doświadczeniach jednostek, o czym przypominają życiorysy działaczek chadeckich. Znakomitymi kontrapunktami historycznymi dla nich jest szkic do biografii Jutty Rüdiger czy rekomendowana wśród ocen i omówień monografia Heinricha Reinefahra, ukazujące mroczne konsekwencje wyborów poczynionych na rzecz służby destrukcyjnej ideologii. Jeszcze innym charakterem odznacza się sfera kultury – w omawianym tu przypadku edukacja muzyczna, afirmująca integrację i dialog jako narzędzia pokojowej współpracy między narodami.

Interesujących zagadnień dotyczą materiały zgromadzone w kolejnych działach najnowszego „Przeglądu Zachodniego”. Mechanizmy konsultacji wykorzystujące potencjał komunikacji cyfrowej, partycypacja oraz inicjatywy obywatelskie czy transgraniczna współpraca samorządów łączą się z dokonywaniem wyborów rozwiązań ustrojowych i praktyki życia publicznego lokalnych społeczności i całych narodów. To podmiotowość buduje poczucie odpowiedzialności i tak dziś potrzebną solidarność.

Zapraszam do lektury!

Natalia Jackowska

